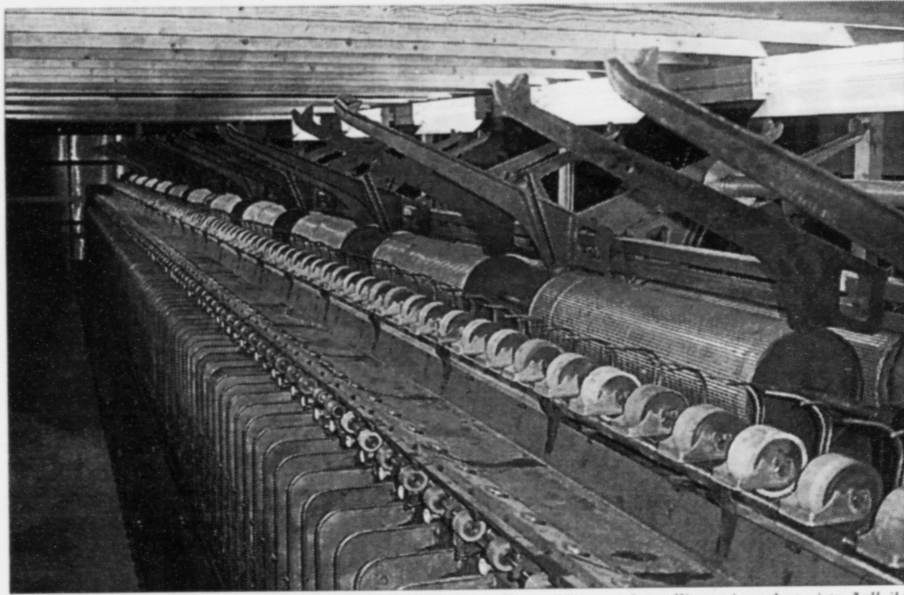

Hendan spinnilínja kann gera tað, at ull aftur verður Føroya gull - og ikki sum nú, at ullin er ein umhvørviðuleiki til skaða og skomm fyri fugl, høndur og fólkíð alt

ikki er kemiskt litað ella vaskað.

Men formaðurin í Ullavirkinum vónar sjálvandi, at nógur føroyingar fara at keypa tóg, og hann roknar við, at nógur verður selt her.

– Tí tey, sum eiga felagið, hava sjálvandi áhuga í at keypa tóg hiðani, og stuðla tí tann vegin.

– Og vit hava so tann fyrminin afturat, at tað er gamalt í Føroyum at virka burtúr. Næstan hvør einstaka genta og kona dugir at binda, so handverkið duga vit frammanundan.

Men tað veldst sjálvandi alt um dygdina á tógvum.

Árni Brattaberg sigur, at

ullin verður flokkað.

Tey fara at gera trý sløg av tógv: Tógv at binda við, tógv at veva við og tógv til teppi.

Tværmiljónir

Nú ullavirkið er liðugt, kostar tað tværmiljónir.

Lántøkan er 1,2 miljónir. Hinar 800.000 krónurnar eru luthavarar, ábyrgdarpeningur og stuðul frá Vágs, Sumbiar og, Hvalbiar kommunu, Vinnulivsgrunninum og Stuðulsgrunninum fyri syðru helvt í Suðuroy.

Og Árni Brattaberg hevur góðar vónir um, at tað fer at bera til.

– Tíverri verður nógur ull í dag brennd og fer upp í royk.

– Men fáa vit gjørt eld og svidnaroyk um til pening, er ikki so lítið vunnið, heldur hann.

Nú eru nøkur ullavirki í landinum, og tað hevur gingið ógvuliga strílt. Hvát fær teg at halda, at tað fer at ganga frægari hesuferð.

– Ja, tað eru nøkur virkið. Men tað er bara Norðoya Spinnari sum ger eitt sindur við føroyska ull. Annars verður bara tikið ímóti ullini, at senda av landinum.

– Tað mátti verði frægari at skapt eitt sindur av virðisøkkingini í Føroyum, held-

ur Árni Brattaberg.

Heilt neyðugt at fáa innsavningarskipan

Árni Brattaberg sigur, at skal tað eydnast at fáa nakad burtúrur teiri føroysku ullina, er heilt neyðugt at fáa eina góða innsavning og flokkingarskipan.

– Tað er eitt sera tungt tak at savna ullina inn og flokka hana. Bára tann parturin kostar einar seks krónur fyri kilo.

Hann sigur, at fyri trimum mánaðum síðani heittu 10 feløg í Føroyum, sum fáast við ull, á landsstýrismannin í landbúnaðarmannin, Ivan Johannesen, um at stuðla

eini innsavningarskipan.

Feløgini søkti um 300.000 krónur á figgjarlógini komandi ár til eina innheitingar, góðskingar og flokkingarskipan.

Men Ivan Johannesen segði nei.

Hann segði, at hann hevði ikki heimild í lógini at lata slíkan stuðul.

– Men samstundis boðaði hann frá, at hann ikki er sinnadur at gera eina serliga heimildarlóg av prinsipiellum orsökum.

Árni Brattaberg sigur, at tað var eitt vónbrot at fáa slíkt svar.

– Tað var øll ullavinnan í Føroyum, sum sendi áheitanina, og tað minsta hevði verið, at hann kallaði vinnuna saman til fundar at tosa um málið, heldur hann.

Hann sigur, at ein slík innsavningarskipan er heilt neyðugt, skulu búnaðarmenn, ikki minst í útoyggj hava møguleika at sleppa av við ullina.

– Tað er eisini neyðugt at flokka ullina, so skil fæst á henni so spunavirkin hava møguleika at keypa hana.

Árni Brattaberg sigur, at peningurin, sum leypir av í jarðargrunninum fer nú aftur í landskassan. Aður varð undirskot og yvirskot flutt til komandi ár og varð so státt verandi í grunninum.

Hann heldur, at tað mátti verði frægari at 300.000 av lopinum varð brúkt til eina innsavningarskipan heldur enn at fara aftur í landskassan.

Fingu ikki bilig lán

Ullavirkið í Suðuroy hevur eisini roynt at fáa broytt jarðarlógina so at jarðargrunnurin fekk heimild at stuðla spunavirkjum eisini, eins og hann stuðla fódurvirki.

Úr jarðargrunninum hevði borið til at fingið lán fyri eina 3% í rentu, og tað er stórir munur á tí, og so at skula betala vanligu peningastovnum tvær, trýggjar ferðir so nógv í rentu.

Jarðararðið heitti á Landsstýrismannin um at broyta jarðarlógina so at grunnurin kundi figgja spunavirki.

Men heldur ikki hesum vildi Ivan Johannesen ganga á móti.

– Jarðararðið metir at tiltakið at byrja ullavirki í Suðuroy er áhugavert og at figgjaractlanin er haldgjøð.

– Verður ullavinnan stimbra, kann tað skapa nøkur arbeiðspláss, tað kann hækka útlutningsvirðið og tað kann geva búnaðarmennum hægri inn-tøku.

– Seinast, men ikki minst, kann ullavinnan hava við sær, at ullin ikki framhaldi verður ein umhvørvis-trupulliciki, til skaða og skomm fyri fugl, seyðaeigarar og fólkíð alt, segði jarðararðin í áheitanini á landsstýrismannin.

Men Ivan Johannesen svaraði aftur, at tað hevði verið kappingaravlagandi.

Og tað skilir Árni Brattaberg púra onki av, tí tað er ongin, sum ger nakad við føroyska ull, sum er.

– Hvussu kann tað vera kappingaravlagandi, táð ongin virkar føroyska ull sum er, spyr hann.

Árni Brattaberg sigur, at hesi bæði málini eru ikki slept enn.

– M.a. hava 10 løgtingslimir lagt uppskot fyri tingið um at broyta jarðarlógina, so at grunnurin kann figgja ullavirki. Og málið um innheitingarskipanina verður eisini tikið upp.

Ongin skal læra okkum nakað...

Tað vóru bara keypmenn, bakarar, politistar o.s.fr. men fáir bøndur og lurt-aðu

ÁKI BERTHOLDSEN

– Hetta er eitt bragd, tit hava gjørt. Eg eri fegin um, at Árni Brattaberg aftur leyp í vaðið og tordi undir hetta, tí hetta er eitt tungt tak.

– Men tað skal helst vísa seg so, at táð hann er liðugur, fær hann helst skomm og skitna lön afturfyr, tí tað er vanligu lønin, føroyingar geva sínum undangongummonnum.

Manne Næs í Hvalba var ein av teimum, sum á samkomuni, eftir at ullavirkið varð tikið í brúk leygardagin, fegnaðist um hetta til-

Manne Næs bað tey leggja stóran dent á sölulíðið

takið, sum kann kallaði einki minni enn eina kollvelting.

Men sum skiltist, bað hann Árni Brattaberg ikki vænta sær ov nóg burtúr - uttan skoman og skitna lön.

Fáa ullina fyri einki

Frammaundan hevði Jákup Joensen í Lopra bjóða ullavirkinum alla sína ull fyri onki í fimm ár, leveraða til dýrnar.

Og tað var ikki so lítið, tí hann hevði 80 áseyður

Og hann mælti øllum øðrum at gera tað sama fyri at virkið kundi fáa fótalesti.

Tí hann helt, at betri byrjan, enn ókeypis rávøru eina tíð, kundu eitt virki ikki fáa.

Alt - uttan bøndur

Manne Næs helt annars, at hugburðurin til seyðahald og ull mátti broytast.

Hann fortaldi um ein einstandandi áhugaverdan fyrilestur, boðað varð til í Vági fyri tíð síðani, har Justinus Olsen, djóralækni, og onnur góð fólk úr Havn, søgdu frá, og svaraði spurningum um seyðahald.

– Hetta var so einstandandi tiltak, at eg ivaðist ikki í, at menn fóru kropp av kroppi suður til Vágs at lurt-a.

Sjálvur hevði hann ringt runt til bygdamenn, men ongin timdi við, „tí seyð vitsti teir alt um“.

Og táð avtarnaði, vóru bara tveir hvalbingar á fundi, ein keypmadur - hann sjálvur, og ein bakari.

– Av Tvøroyri kom bara ein maður, og tað var ein „apotekari og úr Froðba kom eisini bara ein, og tað var... ein politistur.

Úr Øravík var eingin, ei heldur úr Fámjin.

Úr Høvi kom ein maður, og tað var... ein koyrlætari.

NÝTT - NÝTT - NÝTT - NÝTT

JÓLABORÐHALD
VERÐA:

KOSTN.
195,-

Borðbilegging á tel. 11552 - 12736 - 83552

HAVNAR KLUBBI
Stovnur 1799

Útselt er
til 6. og
13. des.